

Posudek vedoucího diplomové práce

Bukač, Viktor, Skateboarding jako svobodná subkultura – historie od roku 1988 do konce 90. let v Česku, FHS 2024.

Diplomovou práci „Skateboarding jako svobodná subkultura – historie od roku 1988 do konce 90. let v Česku“ jsme s jejím autorem, Viktorem Bukačem, často konzultovali, osobně i písemně. Víím proto, že vznikala v několika fázích, provázely ji jisté potíže, pracovní i jiné, měl jsem možnost některé její pasáže číst v několika verzích a po celou dobu jsem si uvědomoval autorův zápal pro téma – ten se projevil třeba i natočením rozhovoru s bývalým americkým profesionálem, což z hlediska tématu, které si vytkl, bylo vlastně zbytečné –, které je mu blízké a pro které by vlastně mohl být sám sobě narátorem (je ostatně, viz s. 19, přiznaným insiderem).

Z toho všeho – a především z autorovy pozicionality – vyplývají všechny silné i slabší stránky předloženého textu. Bukačova diplomová práce je v každém případě zasvěcenou, vnitřně prožitou, sondou do jedné komunity, skatebordistů, která je v zásadě jedním typickým produktem přenosu „západního“ způsobu trávení volného času (a vůbec způsobu žití) ve „východním“ prostoru, jejím přisvojením, zprvu co nejvěrnější replikací a následně postupným osamostatněním od původního „západního“ vzoru (v tomto smyslu by stálo za to srovnání s některými jinými texty věnujícími se této formě přenosu, viz například Jurčák, Bylo to na věčné časy, dokud to neskončilo).

Základním pramenem Bukačova textu jsou rozhovory, které autor sám natočil, přičemž se zabývá především subjektivitou svých narátorů (na pozadí takových pojmů jako svoboda atd.), když analyzuje a interpretuje získané narace, ale neomezuje se zdaleka jen na to, bádá i v několika veřejných archivech (a přístup měl i k archivům soukromým), a ve výsledku tak vznikla diplomová práce, která má určité náběhy až k syntetickému pojetí tématu, což je na diplomovou práci, která je prací školní, poměrně neobvyklé – a plynou z toho jistá formální úskalí. Jedním z nich, které je nepřehlédnutelné, je značná délka textu, což je dáno krom jiného i již zmíněným zápallem a z něho plynoucí řadou volných asociací a odboček, které autor v textu činí, přičemž je otázka, zdali by měly v textu vlastně být či zdali text až příliš nerozvírají a neubírají mu na arguemntační přesvědčivosti (viz například více než deset stran dlouhý vložený slovník slangových výrazů s jejich vysvětlením, ale takových příkladů by se dalo uvést o dost víc, třeba výčet překážek v určitých lokacích i s mapkami atd. atd.).

O tom všem jsme však s diplomantem hovořili a jeho zápal pro téma byl nakonec takový, že jsem musel od některých formálních věcí ustoupit.

Síla diplomové práce tak nakonec spočívá především v množství materiálu, které autor nashromáždil a které se mu přes zmiňovanou rozvolněnost podařilo analyticky zvládnout a podat smysluplný popis skateboardingové komunity od konce osmdesátých do konce devadesátých let.

Slabost textu vidím v tom, že navzdory tomu, že se daný pojem objevuje už v samotném názvu, se diplomant nerozhodl vést širší odbornou debatu o vlastním pojmu „subkultura“, který se ve společenských vědách zhusta diskutuje, takže v textu práce se neobjevují odkazy na Gordona, Mertona nebo třeba Hebdige atd. Autor to, že se jedná v jeho případě o

subkulturu, tudíž spíše proklamuje a následně předvádí, ale myslím, že v odborném textu, a diplomová práce takovým textem je, by se měl takový pojem diskutovat významnějším způsobem.

Vzhledem k obrovskému nadšení, s nímž Viktor Bukač svou diplomovou práci vytvářel, si myslím, že lze od formálních nedostatků, kterých není málo, přece jen poněkud poodhlédnout, a v důsledku toho tak tuto práci komisi doporučit k obhajobě, přičemž ji navrhuji hodnotit stupněm velmi dobře (2).

V Praze dne 21. května 2024

.....

PhDr. Přemysl Houda, PhD.